

4.9.1987

Yavuz

TARİH: Yavuz-Sinem

"TKP'NİN SESİ RADYOSUNUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI" sürüyor.

İnönü, Özal'ın halka karşı büyük saygısızlık yaptığını söyledi.
Haberler: Yazan: Spikerler:

1. Rahsan Ecevit, radyo konuşmasında, devleti ve partileri kimin yöneteceğine halk mı karar versin, yoksa birkaç yılda bir askerler mi karar versin? dedi.

2. Demirel, Gaziosmanpaşa ve Şişli'de halka seslendi.

3. Fikri Sağlar, eski cezaevlerindeki insanlık dışı koşullara ve uygulamalara dikkat çekerek, Anayasa mahkemesinin iptal kararına rağmen polisin istediği zaman ceza ve tutukevlerindeki tutuklu ve hükümlüleri yeniden sorguya götürmeye devam ettiğini söyledi.

4. Ecevit, ülkedeki sol birikimin azaldığı iddiasının doğru olmadığını söyledi.

5. G.Kore'de işçi eylemleri polis saldırısına rağmen sürüyor.

6. Jorj Marş, SSCB ile ABD arasında, uzağa ve yakına atılan orta menzilli roketlerin kaldırılması konusunda bir antlaşma imzalanmasının tarihsel bir olay olacağını söyledi.

7. Filipinlerdeki darbeyi düzenleyenlerin Siay ey ile ilişkili olduğu söyleniyor.

8. Kızıl Meydan'a pervaneli bir uçakla inen Matias Rust'un yargılanması sürüyor.

9. Afganistan'dan, Pakistan'la yapıcı bir diyaloga hazır olduğunu bir kez daha açıkladı.

10. Amerika'da, ABD'nin Orta Amerika'ya müdahalesini protesto edenlere kanlı bir saldırı da bulunuldu.

11. Herbert Mis'e Lenin Barış Ödülü verildi.

12. Tahsin Yavuz

13. Yasaklar Önce İşçileri Eziyor

GÜNÜN YORUMU:

Yazan:

Spiker:

Başlığı:

Konu: programı

YAZAN: Yavuz

Yazan:

Spiker:

Halkın Kursüsü

1.

2.

3.

Cuma

4..9.87

Bu yayınıımızda, önce TD00 programımızı , ardından "Yasaklar önce işçileri eziyor" başlıklı günün yorumunu sunacağız. Daha sonra, sizlerden gelen mektuplardan hazırladığımız halkın kürsüsü programını dinleyeceksiniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- 6 Eylül'de yapılacak halkoylamasında evet oyu kullanılması için muhalefet partilerinin yürüttüğü kampanya yoğun biçimde sürüyor. Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Rahşan Ecevit ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Erdal İnönü yaptıkları radyo-televizyon konuşmalarında yurttaşları demokrasi için evet oyu vermeye çağırdılar. Eski başbakan ve yasaklı politikacı Süleyman Demirel de İstanbul Gaziosman Paşa ve Şişli ilçelerinde iki ayrı mitingte yaptığı konuşmalarda Özal'ın şantaj ve tehditle halkı kandırmaya çalıştığını, evet oylarının fazla çıkmasının hükümete güvensizlik anlamına geleceğini söyledi.

~~Eski başbakan ve yasaklı politikacı Bülent Ecevit de referandum kampanyası dolayısıyla İngiliz Bi-Bi-Si radyosu Türkçe yayınlar servisinin sorularını yanıtladı.~~

--- Halkoylamasına bir kaç gün kala Televizyon ve radyodan halka seslenen Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Erdal İnönü, Başbakan Özal'ın ~~sozialistlerin haklarına karşı~~ halkı aldatıldığını, halka karşı en büyük saygısızlığı yaptığını belirterek, ~~"Bu halka"~~ şöyle dedi: "Bu halkoylamasında EVET diyeceğiz. Demokrasi için EVET diyeceğiz. Bütün vatandaşların da kendi haklarını korumaları için evet demelerini istiyorum."

Erdal İnönü,

/ 6 Eylül günü kimin seçileceği veya kimin seçilmeyeceği için değil demokrasi için oy kullanılacağını bir kez daha hatırlattığı konuşmasında, "kimi milletvekili yapacağınız, kimi iktidara getireceğinize ilerde siz karar vereceksiniz" dedi.

--- 6 Eylül referandumunu için halka televizyon ve radyodan evet çağrısı yapan Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Rahşan Ecevit konuşmasında "devleti ve partileri kimlerin yöneteceğine halk mı karar versin, yoksa bir kaç yılda bir askerler mi karar versin? Halkın karar vermesini isteyenler referandumda evet demelidir" dedi. Halkoylaşmasının konusunun demokrasi olduğuna dikkat çeken Rahşan Ecevit sözlerini şöyle sürdürdü: "6 Eylül'de halk, seçimle gelenler seçimle mi gitsinler yoksa silah zoruyla mı gitsinler? ona karar verecek. Silah zoruyla gitsin diyenler hayır kullanacaktır. "

--- İstanbul'daki referandum mitinglerini sürdüren eski başbakan ve yasaklı politikacı Süleyman Demirel Gaziosmanpaşa ve Şişli'de halka ~~hitap ederken~~ seslendi. Başbakan Özal'ın referandumda hayır oylarının ~~artırılması için~~ fazla çıkması için "eski karanlık günlerin geri geleceği" tehditiyle kandırmaya çalıştığını belirten Demirel ~~şunları söyledi~~ "Referandum sonunda evet de, hayır da çıksa Özal'ın sıkıntıdan kurtulamayacağını söyledi. Demirel, "Evet oyları fazla çıkarsa bu, hükümete güvensizlik oyu anlamına gelecek. İşleri zordur. Hayır çıkarsa hem demokrasi için, hem dünya önündeki itibarımız için büyük bir ayıp söz konusudur."

--- Sosyal Demokrat Halkçı Parti Genel Sekreteri Fikri Sağlar, Ankara'da düzenlediği basın toplantısında, cezaevlerindeki insanlıkdışı koşullara ve uygulamalara dikkat çekerek, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararına rağmen polisin istediği zaman ceza ve tutukevlerindeki tutuklu ve hükümlüleri yeniden sorguya götürmeye devam ettiğini söyledi. ~~Bilindiği~~ Polise bu konuda verilen yetkinin, Anayasa Mahkemesinin kararı sonucu Polis yasasından çıkartılmış olduğunu, belirten Fikri Sağlar, (ancak polisin v e c ae vi yöneticilerin keyfi olarak uygulamayı yasadışı biçimde sürdürdüklerine dikkat çekti v e yasadışı uygulamaya derhal son verilmesini istedi. Ceza ve Tutukevlerindeki sağlık ~~xxx~~ koşullarının utanç verici düzeyde elverişsiz olduğunu vurgulayan ~~sağlar~~ Sağlar, tek tip elbiselerle, tutuklu ve hükümlülerin robotlaştırılmak istendiğini söyledi.

not

--- İngiliz Bi-Bi-Si radyosu Türkçe yayınları ~~xxxx~~ servisinin referandum konusundaki sorularını yanıtlayan eski başbakan ve yasaklı politikacı Bülent Ecevit, ülkedeki sol birikimin ~~azaldığı~~ iddiasının doğru olmadığını, aksine çoğalmış olduğunu, siyasetin vatandaşlığın ayrılmaz bir parçası olduğunu, bunun yasaklarla bağlı olamayacağını belirtti. "siyaset vatandaşlığın ayrılmaz bir parçasıdır" diyen Bülent Ecevit, her yurttaşın belli bir mevki gözetmeksizin kendi memleketinde siyasal görevlerini yerine getirmeye çalışması gerektiğini ~~söyledi~~ vurguladı.

Başbakan Özal'ın "referandumda hayır çıkarsa ~~eski~~ 12 Eylül öncesi terör günlerine geri döneceği" iddiasını da yanıtlayan Ecevit şöyle dedi: "Geçmişte yapılan hatalardan daha büyük hatalar 12 Eylül'den sonra yapılan hatalardır. 12 Eylülden sonra Türk siya-

sal yaşamına çok ağır darbeler indirilmiştir, sosyal haklar büyük ölçüde kısılmıştır, siyasal haklar büyük ölçüde kısılmıştır. Ve toplumdaki gelir farklılıkları uçuruma dönüşmeye başlamıştır. Bunun için özellikle 12 Eylül sonrası hataların en büyük sorumluluk payını ~~taşıyanlardan~~ taşıyanlardan arasında bulunan Sayın Özal'ın geçmişle ilgili hesap sorma yetkisi bence yoktur."

Kampanya boyunca muhalefet güçlerinin , birbiriyle ilgisi olmayan toplum kesimlerinin biraraya gelmesinin önemine değinen ^{Bölent} Ecevit sözlerini şöyle sürdürdü: " Bu kampanya da ~~çok~~ güzel bir şey oldu. İlk kez birbiriyle ilgisi olmayan toplum kesimleri, toplumsal kuruluşlar, hatta sağlı sollu bazı partiler belli bir demokratik anlayışta biraraya gelmenin, dayanışmanın örneğini verdiler. Bu ^Türkiye'de ilk kez oluyor. Umarım ki bu 6 Eylül'den sonra da devam

etsin, Sadece bir kaç politikacıya yapılan haksızlığı gidermek
rejimin belli bir aksaklığını gidermek için değil, demokrasi önündeki
~~kim~~ bütün engelleri kaldırmak için bu uzlaşma ve dayanışma ortamının
6 Eylül'den sonra da devam etmesini diliyorum."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4.9.1987

--- Güney Kore'de işçi eylemleri polis saldırıları altında sürüyor: Geçtiğimiz Perşembe günü, Güney Kore'de polis bir grevci işçiyi daha öldürdü. Hyunday tersanesinde çalışmakta olan ve grev yapan 20 bin işçi, tersanenin bulunduğu Ulsan şehri belediye binasını kuşatarak önünde oturma eylemi yaptılar. Savcının eylem yapan işçilerin tutuklanmasını istemesi üzerine polisler işçilere saldırdılar. Polis bir kamyonu gösteri yapan grevçilerin üzerine sürerek 44 yaşında bir işçiyi öldürdü, 4 işçiyi de ezerek yaraladı.

Güney Kore'nin ~~Yunyang~~ Yungyam bölgesinde ^{de} polis, maden ocağını işgal etmiş olan işçilere göz yaşartıcı bombalarla saldırarak 105 kişiyi gözaltına aldı. Başkent Seul'de de kontak kapayan taksi şoförlerinin

sayısı 15 bini aştı. Güney Kore'de grevler 751 fabrikaya yayılmış bulunuyor.

Öte yandan, Güney Kore'de, iktidardaki Demokratik Adalet partisi ile muhalefetteki Demokratik Yeniden Birleşme Partisi, ülkede ~~xxxxxx~~ ~~20 Aralıkta~~ 20 Aralıktan önce cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılması konusunda anlaşmaya vardılar. İki parti arasında üzerinde anlaşmaya varılan takvime göre, parlamentonun Ekim ayında, cumhurbaşkanının doğrudan seçilmesini sağlayacak bir anayasa değişikliği yaptıktan sonra kendini feshetmesi, ondan sonra da bu anayasa değişikliğinin halk oyuna sunulması öngörülüyor.

4.9.1987

-Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Jorj Marge, SSCB ile ABD arasında, uzağa ve yakına atılan orta menzilli roketlerin kaldırılması konusunda bir antlaşma ~~xxxx~~ ^{imzasının} imzalanması tarihsel bir olay olacağını söyledi. Paris'te düzenlediği basın toplantısında Marge, böyle bir antlaşmanın, gerek ^k Avrupa'da gerek ^kse tüm dünyada kimyasal silahların ortadan kaldırılması ve konvansiyonel silahların azaltılması sorunlarının ele alınmasına ~~xxxx~~ yol göstereceğini söyledi, gelişmekte olan ülkelerdeki açlık ve dış borçlanma sorunlarının/ ^{çözülmesi için,} ~~xxxxx~~ silahsızlanma ~~xxxxxx~~ ~~xxxxxx~~ politikasının ~~ixixixix~~ sadık bir taraftarı olunması gerektiğini vurguladı.

4.9.1987

-Filipinler'deki darbeyi düzenleyenlerin Si-Ay-Ey ile ilişkili olduğu öne sürülüyor: Amerika'da çıkmakta olan Deyli İnkuayrer gazetesi geçtiğimiz cuma günü Filipinlerde Akino hükümetine karşı düzenlenen askeri darbe girişimine katılan bütün subayların, kendisine "Silahlı Kuvvetlerde Reform Hareketi " adını veren sağcı subay örgütünün üyesi olduklarını, bu örgütün de Amerikan gizli servisi Si-Ay-Ey tarafından desteklendiğini yazıyor. Gazete, Amerika'nın Filipinlerdeki ^r~~askerî~~ ataşesi Denis Fovler'in de darbe girişimi sırasında asi subaylarla birlikte olduğunu bildiriyor.

4.9.1987

--- Moskova'daki
[Kızıl meydana uçakla inen ~~Matias Rust'un~~ Batı Alman'ın
yargılanması sürüyor: Moskova'daki Kızıl meydana pervaneli bir uçakla
inen Matias Rust'un Çarşamba günü SSCB Yüce Divanında başlamış olan
mahkemesi Perşembe günü de sürdü. Savcı, Rust'un toplam 8 yıl hapsini
istedi. Savcı iddianamesinde, Rust'un SB'ne yasalara aykırı bir şekilde
girmek, uluslararası uçuş ~~kuralları~~ kurallarını çiğnemek ve tehlikeli
ölçüde serserilik etmek suçlarından cezalandırılmasını istedi, Savcı
Vladimir Andreyev, Rust'un ağır bir suç işlemiş olduğunu, bu davranı-
şıyla yüzlerce kişinin hayatını tehlikeye sokmuş olduğunu söyledi,
Rust'un bir gün önceki duruşmada ~~ix~~ yaptıklarından pişmanlık duyduğunu
belirtmesini de hafifletici bir unsur olarak değerlendirdi. Mahkemenin
Rust hakkındaki kararını Cuma günü vermesi bekleniyor.

4.9.1987

-Afganistan, Pakistan'la yapıcı diyaloga hazır olduğunu bir kez daha açıkladı: Afganistan dışişleri bakanı Abdül Vekil, ülkesinin, Afganistan'la ilgili sorunların çözümü için Pakistan'la yapılan dolaylı görüşmelerde esnek ve yapıcı davranacağını açıkladı. Afganistan dışişleri bakanı, Cenevre'de gazetecilere yaptığı bir açıklamada, Pakistan'la dolaylı görüşmelere önümüzdeki Pazartesi gününden itibaren Cenevre'de devam edileceğini, bu görüşmelerde Afgan sorunu konusunda uzlaşma yolları aranacağını söyledi. Bakan, bu sorunlar arasında, asilere verilen destekin Pakistan'dan Afganlı/~~karşılıklı ilişkiler~~ yapılan yardımın kontrol altına alınmasını amaçlayan bir anlaşma yapılmasını, İran'ın da bölgede barışı sağlama çabalarına katılmasını ve Afganistan'a dış müdahale sona erdikçe

ten sonra Sovyet birliklerinin Afganistan'dan çekilme süresini saydı.

Öte yandan, kendine "özgür Afganistan komitesi" adını veren örgüt Amerika'nın başkenti Vaşington'da yaptığı açıklamada, Afganistan'daki ~~xxxxx~~ asilere şimdiye kadar 750 tane Stinger tipi ~~x~~ uçak savar roketi verildiğini açıkladı. ~~xxexxxxxxx~~, En son olarak bu Stinger roketleriyle, Afganistan'a buğday taşımakta olan bir Sovyet nakliye uçağının düşürüldüğü bildiriliyor. Böylece, sadece bu yıl Stinger roketleriyle Afganistan göklerinde düşürülen yük uçağı sayısı 5'e çıkmış oluyor.

4.9.1987

-Amerika'da, ABD'nin orta Amerika'ya müdahalesini protesto edenle-
re kanlı ^{bir} saldırı ^{de bildirildi}. Geçtiğimiz salı günü, Amerika'nın Kaliforniya bölge-
sindeki Konkord deniz üssünün önünde, Reagan yönetiminin Orta Amerika'ya
~~xxxxxxx~~ müdahalesini protesto için gösteriler yapıldı. Göstericilerden
Nikaragua'daki kontra'lara cephane götürmek üzere
bir kısmı, üstten çıkmakta olan askersel ~~bir~~ ~~xxxxxxx~~ trenin önünü
kesmek için rayların üzerine oturdular. Ama askersel tren duracağına
hızını arttırarak göstericilerin üzerine gitti. Göstericilerden 47 ya-
şındaki Brayn Wilson'un iki bacağına da kopmasına yol açtı. Bunun
üzerine, ertesi günü aynı üssün önünde, ~~xxxxxxx~~ "ölüm trenlerini dur-
durun" belgisi altında bütün gün gösteriler yapıldı.

4.9.1987

-Alman Komünist Partisi başkanı Herbert Mis'e/uluslararası Lenin barış ödülü verildi: Ödül töreninde, Uluslararası Lenin Barış ödülü komitesi başkanı Profesör Nikolay Blohin, Herbert Mis'in barış ~~yaşamı~~ için/yaptığı amaçlı ve verimli ~~çalışmaları~~ politik çalışmanın gerek kendi ülkesinde gerekse tüm dünyada ilerici kamuoyunun takdirini kazandığını belirtti ve bu takdirin, Mis'in kişiliğinde, FAC komünistlerinin atom savaşı tehlikesine karşı ve kapsamlı bir uluslararası güvenlik sistemi kurulması için verilen mücadeleye aktif katılımını değerlendirdiğini söyledi. Herbert Mis de, teşekkür konuşmasında, komünistlerin her zaman barış ve dostluk için en önde savaştıklarını belirtti ve şöyle dedi:"Bugün öncülük etmek isteyen köprüler kurmalıdır. Bu köprüler ideolojiler arasında

değil, sosyalizm dünyasıyla dünyanın öteki kısımları arasında kurulmalıdır. Çünkü söz konusu olan birlikte hayatta kalmaktır."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4.9.1987

Müşah

-D.D., ~~R~~ Sovyet Pravda gazetesinde, ^{Ba tı} Berlin'in bugünkü statüsünü saptayan 4'lü anlaşmanın imzalanmasının 16. yıldönümü dolayısıyla bir yazı yayımlandı. Yazıda, SB, ABD, İngiltere ve Fransa arasında ^{ki} ~~imzalanmış~~ 4 'lü anlaşmanın gerek ^{ki} sosyalist ülkelerin çabaları, gerekse Batılı ~~xxxxxx~~ gerçekçi politikacıların uzak görüşlü davranışları sayesinde imzalandığı hatırlatıldıktan sonra şöyle deniyor: "yaşam, bu anlaşmadan, iki milyon nüfuslu Batı Berlin'in kaflı çıktığını göstermiştir. ~~R~~ Gerek bu anlaşma, ~~ix~~ gerekse FAC'in doğu ülkeleriyle yaptığı diğer anlaşmalarla, bu bölgedeki çatışmalara kesinlikle son verilmiştir. Böylece bütün Avrupa'daki yumuşamaya katkıda bulunulmuştur. Ama buna ~~xx~~ rağmen bazı batılı politikacılar bu anlaşmayı ayaklar altına almaya

kalkışıyorlar. Anlaşmada, Batı Berlin'in FAC'nin bir parçası olmadığı açıkça belirtiliyor. Buna rağmen, bazı batılı politikacılar, ~~xx~~ 4'lü anlaşmadan elde edilen sonuçları kendi çıkarlarına ^{gö ve} /çarpıtmak istiyorlar." Pravda gazetesi buna örnek olarak, ~~xx~~ 13 Nisan günü, Berlin'in kuruluşunun 750 yıldönümü ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ dolayısıyla Batı Berlin'de düzenlenen politik şov'u gösteriyor ve bu gösteriye FAC başbakanı Kohl'ün ve Batı Berlin belediye başkanı Dipgen'in katılıp burada birleşik bir Berlin'den, birleşik bir Alman ulusundan ve hatta Batı Berlin'in FAC'ne ait olduğundan söz ~~xxxxxxxx~~ ettiklerini ~~xxxxxxxxxxxx~~ ve DAC'ne ateş püskürdüklerini hatırlatıyor. Pravda şöyle devam ediyor: Batı Berlin konusundaki bu politik çırpınma ABD Başkanı Regan'ın Temmuz ayında

bu zehr

ziyareti sırasında doruk noktasına çıktı. Rega n/orda yaptığı konuşmaya olsa olsa 'provokatif' denebilir. Bugün Batı bol bol barış istediğini söylüyor. "ma, Avrupa'da barış isteyip bunun için çaba göstermek demek, zamanın sınavından geçmiş ve kendisini doğrulamış anlaşmalara, ~~xxxxxxx~~ sıkı sıkı ^{ya} uymak demektir. Bu, Batı Berlin'le ilgili 4'lü anlaşma için de kesinkes geçerlidir". D.D., Sovyet Pravda gazetesinde, Batı Berlin'in statüsüyle ilgili dörtlü anlaşmanın imzalanmasının 16, yıl dönümü dolayısıyla yayımlanan yazıdan bir özet dinlediniz.

YASAKLAR ÖNCE İŞÇİLERİ EZİYOR

Seydişehir'de Türk-iş tarafından düzenlenen mitingte binlerce alüminyum işçisi, hükümetin protesto etti. Greve çıktıkları için kendilerini fabrikayı, hem de devletin fabrikasını, kapatmakla tehdit eden hükümeti, istedikleri zammı vermemek için fabrikaları durduran hükümeti protesto ettiler. Ve Seydişehir işçileri hükümetin bu işçi düşmanı politikasına karşı grevlerini 61 gün sürdürdüler. 12 Eylül anayasasıyla sendikal haklarda yapılan bütün kısıtlamalara rağmen sürdürdüler. Şimdi de, Deri işçilerinin, Migros işçilerinin grevleri sürüyor. Grevciler, grev yapan işçiler kuşkusuz hak arama mücadelesi veriyor, ekmek mücadelesi veriyor. Ama her grev, her işçi eylemi aynı zamanda yasaklara karşı da

bir eylem oluyor, işçilerin yasaklara karşı hincını ~~diyeceklerini~~ gösteriyor. ~~Hiçbir, pek çok, ne kadar, hiçbir, hiçbir, hiçbir~~ Ve işçiler, ~~12~~ yasakların sadece bir kısmının kaldırılması konusunda yapılacak referandumun kendilerine ve tüm Türkiye halkına yasak koyanların oylanması olduğunu biliyorlar, bunun sadece birkaç kişi üzerindeki yasağın kalkması meselesi olmadığını biliyorlar. Çok sayıda sendikacı, bu nedenle, referandumda evet oyu kullanılmasından yana açıklamalar yaptı. Ve ⁰zal yönetimi de ~~12xxx1111xxxxxx1111xxxxxx1111~~ sendikacıların siyasetle uğraşmamaları için konmuş yasağa dayanarak bu sendikacılar hakkında soruşturmalar açtırdı. Ama işçiler yasakların kalkması için mücadelede ayak diriyor. ^{nın sonuçları,} Bu, örneğin, Türk-İş'in ~~xxxxxxixix~~ "Demokrasi ve hür sendikacılık için referandumda evet" kampanyası açtığını ilan etmesi ^{şeklinde} ~~xxx~~ ^{ise} görüldü.

İşçilerin bütün antidemokratik yasaklara karşı ayak diremesi üzerine, Türk-İş başkanı Şevket İılmaz, kendisinin politika yapmakla suçlamaya kalkan Özal'a cevap verdi; "yaptığımız siyasetse , bundan sonra da devam edeceğiz" dedi.

Milli Prodüktivite Merkezi'nin "Verimlilik" adlı dergisinde bir araştırmanın sonuçları yayımlandı. Buna göre, ücretlerin satın alma gücü 1980'den sonra hızla düşmüş. İşçiler Üretimi her yıl ortalama ~~338x~~ ^{ücretleri} %38 arttırmalarına karşılık, /ortalama %33 artmış, yani işçilerin patronlar tarafından sömürülmesi artmış. Buna ek olarak, parasal ücretlerin her yıl %33 artmasına karşılık, araştırmayı yapanlar, yıllık enflasyonu %41 olarak nesaplamışlar. Bu da, işçilerin, tüm halkımız gibi,

bir/de enflasyon yoluyla ~~xxxxxx~~ ^{kerre} ~~nasıl~~ katmerli bir şekilde
 sömürül~~me~~ ^{melerinin nasıl arttığını} gösteriyor. Araştırmada söz konusu dönem 1980 sonrası
 dönem, yani yasakların bulunduğu dönem. Oysa, aynı araştırmada, işçilerin
 satın alma gücünün en yüksek olduğu yılın 1977 olduğunu ^{saptanıyor} gösteriyor. Bu
 bile, işçilerin gelir durumuyla demokrasinin birbiryle ne kadar sıkışık
 ya bağlı olduğunu gösteriyor.

Nitekim, bugün ~~xxxxxx~~ kodaman patronlar, yine yasaklara dayana-
 rak, işçileri daha fazla sömürmenin yollarını açmak istiyorlar: yeniden,
 sosyal yardımların ücretin içinde sayılmasını, bütün hesapların buna
 göre yapılmasını istiyorlar. Bununla yetinmeyip, ücretin verimliliğe
 göre saptanması usulünü yerleştirmek istiyorlar. ~~xxxxxx~~ Eğer kodaman
 patronlar böylesi girişimlerde bulunabiliyorlarsa, yasaklar sayesinde

bulunabiliyorlar.

Bu nedenledir ki, ister bilinçli olsun ister bilinçsiz, işçiler hakları, ekmekleri için verdikleri mücadelelerle, yasakları sarsıyorlar, tüm Türkiye halkının ayağına vurulmuş yasak zincirini kırma mücadelesinde ^{bir} ağırlıklı rol oynuyorlar. Ve bu ekmek ve hak mücadeleleri içerisinde gittikçe daha fazla işçi, işin ve ekmeğin yasaklara bağlı olduğunu görüyor. Bugün yasakların kalkması, demokrasinin sağlanması işçilerin ivedi özlemini oluşturuyor. İşçiler bu konuda, yasakların ~~gidiş gidiş~~ gadrine uğramış herkesle kader ortağı oluyorlar.

Bir işçiye, "patrondan yana mısın, yoksa işçilerden yana mı?" diye pek sorulmaz. Aynı şekilde, ~~xxxxxxfxxxxnnxxxxixşilxrx~~ işçilerin büyük çoğunluğuna, "Özal hükümetinin uygulamalarından, yasaklardan

memnun musun, yoksa kaldırılmasını mı istiyorsun?" diye de pek sormaya gerek yoktur. Hangi politik görüşten olursa olsun, işçi, ~~patron~~ karşı-
sında da, ~~xxxxkxxxxkx~~ yasaklar karşısında da tarafsız kalamaz. Ve
önümüzdeki Pazar günü yapılacak referandumda da halka sorulan işte tam
budur: ~~xxxxaklxx~~ "Sadece bazı yasakların kaldırılmasına ~~değil~~ ^{değil} yasa-
ların tümünün mahkum edilmesine ~~evet~~ ^{evet} mi diyorsun, yoksa hayır mı?"
Cevap açıktır.

TKP'nin Sesi

Halkın Kürsüsü

1. Müh : 18 210

2. Müh : D 126

---DD. dinleyiciler... Bir Halkın Kürsüsü programında yine birlikteyiz. Bu programda 6 Eylül referandumunu ^{öncesinde} yaklaşırken, dinleyicilerimizin bu konudaki görüşlerini, izlenimlerini anlatan mektuplarına yer vermek istiyoruz. D. dinleyiciler... Radyomuza Batı Kürdistanlılar imzasıyla yazan dinleyicimiz referandum konusunda şöyle diyor:

---İçinde bulunduğumuz aylarda bir pazar günü evlere kapandık. Kapılarımıza bir görevli memur gelecek diye. Ve niyahet görevli memur geldi. 1964 ve daha eski doğumluları yazarak gitti. Neden bu işlemin yapıldığı serusuna ise aldığımız yanıt şu oldu: 6 Eylül'de oylama yapılacaktır. Bu oylama neden yapılacak, oylar niçin kullanılacak bu konuda hiç bir bilgimiz yoktu.

---Evet d. dinleyiciler... dinleyicimiz mektubunda bunları anlatıyor. Ve nitekim d. dinleyiciler... Yurtdışındaki göçmen işçilerimizin oy kullanması sırasında basında çıkan haberlerde, ^{de}oy kullanan işçilerimizin yeterli bilgileri olmadan oy kullandıklarını yazıyordu. Gazeteler oy kullananların, oylamanın ~~ne~~ ne için yapıldığını ve kullandıkları oyların ~~ne~~ ne anlama geldiğini bilmediklerini belirtiyordu. Mektubunda yine bu konuya değinen, 15 Şehitler Grubu imzasıyla yazan dinleyicimiz de sohbet ettiği bir çok insanın referandumda kullanacağı hayır oylarının ne anlama geldiğini bilmediklerini yazıyor. Dinleyicimiz mektubunda, "Özal kendi aleyhine gelişen muhalefeti, kendi lehine çevirmek için referandumda hayır sözcüğünün anlamından yararlanıyor" diyor.

Ve dinleyicimiz konuştuğu emekli bir işçi kadının anlattıklarını örnek veriyor. Emekli bir işçi kadının k referandum konusunda söyledikleri hayli ilginç. d. dinleyiciler... Dinleyicimizin konuştuğu bu ~~işçikadın~~ emekli işçi, referandumda hayır oyu vereceğini söyleyerek ~~xxx~~ sözlerini şöyle sürdürüyor:

---"Özal'ın Allah belasını versin. Ben Özal'a hayır basacağım. "referandumda üç kez hayır hayır hayır. Özal'a hayır basacağım.

---~~Dinleyicimiz~~ 15 Şehit grubu imzasıyla yazan dinleyicimiz de konuştuğu bu emekli işçi kadının sözlerini şöyle yorumluyor d. dinleyiciler...

---"~~Ulusumuzun~~ Ulusumuzun "bu düzene ~~evet~~ ^{51 kes. ke} ~~öylesine~~ tahammülü kalmadı ki, öylesine usandı ki, (insanlarımız artık herşeye hayır demeye

başladı) ~~başladı~~ "evet" sözcüğünün anlamı ne olursa olsun "evet" demek istemiyor. insanlarımız artık herşeye hayır demeye başladı.

~~İstediğimiz başkaldırma istediğimiz başkaldırma istediğimiz~~

İşte bu başkaldırma isteğini Özal çok iyi kullanmak sevdasında. D.dinleyiciler... dinleyicimiz mektubunun sonunda, "bütün bunları gözönünde bulundurarak halkımıza gerçekleri yılmadan anlatmalıyız. Tüm muhalefet güçlerini birleştirmeli rejimin, Özal iktidarının amaçlarını boşa çıkarmalıyız" diyor.

--- T. Ürün imzasıyla yazan dinleyicimiz de 15 Şehit grubundan yazan dinleyicimizin görüşlerine katılıyor. Ve "6 Eylül referandumunda bize oldukça büyük görevler düşüyor" diyor. Dinleyicimiz, "çalıştığım işyerinde, değişik eğitim düzeyindeki insanlarla yaptığım söyleşilerde değişik görüşlerle karşılaşıyorum. Bazen şaşırıyor, bazen kızıyor, bazen onaylıyor ve seviniyorum.

Bu nedenle de diğer yoldaşlara da pratik sonuçlardan söz etme gereği duydum. Konuştuğum bazı insanlar, "biz sadece bu 4 liderin siyaset yapma yasağı kalksın diye mi evet diyeceğiz, bunların ne olduğunu bilmiyor muyuz, hele hele faşist Türkeş'e mi evet ~~diyeceğiz, bunların~~ diyelim" diyorlar. Ve ben tartışmanın sonunda, "elâyet sadece bu 4 liderin üzerindeki yasakların kaldırılması sorunu mu yoksa özünde demokrasi istemi mi" diye soruyorum. Yasaksız bir Türkiye yaratmak için, her elanağı değerlendirmek ~~ve~~ gerektiğini ve her hak için ödünsüz mücadele etmek gerektiğini vurguluyorum.

Genel olarak referandum neden yapılıyor, anayasanın 4. maddesi neyi kapsıyor, siyasi liderlerin bugünkü konumları ve geçmişleri neydi, ~~bu konuları tartışıyoruz.~~

D. dinleyiciler... Dinleyicimiz sözlerini, yasakların kaldırılması için verilecek her "evet" oyu diktatörlüğün yüzüne bir tokat gibi çarpmalıdır~~3~~ diye sürdürüyor. Ve mektubunun sonunda "genel affın uygulanacağı, tüm baskı ve yasakların kalkacağı Demokratik bir Türkiye için ^{evet diyelim} ~~diye~~ diyor. } D. dinleyiciler, dinleyicimiz haklı olarak referandumda neden evet dediğimizi bilerek evet demeliyiz diyor. Biliyorsunuz ~~TRX~~ ^{TKP} TKP'nin referandum konusunda bir bildirisi ~~yayın~~ yayımlandı. D. dinleyiciler, TKP yayınladığı bildiride ~~neden~~ neden evet oyu verilmesi gerektiğini aydınlatıyor. Bildirinin bir bölümünde şöyle deniyor:

--- Eğer referandumda hayır kampanyası yürüten hükümet yenilgiye uğratılırsa, 12 Eylülcü rejimin dayandığı anayasaya 1982 yılında ilk referandumda süngü zeruyla verilen oylar geri alınmış olacaktır.

Bu hem darbenin, hem de bugünkü hükümetin bir kere daha meşru olmadığını kanıtlayacak, demokrasiye yönelişin ise meşru temeli ~~olduğudur~~ pekişecektir.

---D. dinleyiciler... İra geldi bir başka mektuba. ~~Kısa~~ Yonca Bulutoğlu Bulutoğlu imzasıyla yazan dinleyicimiz bakalım referandum konusunda ~~ne~~ neler diyor. Ancak dinleyicimizin mektubuna geçmeden önce biraz müzik dinleyelim.

---Müzik---

§ 210

4 ---Yonca Bulutoğlu mektubuna Evet mi Hayır mı? diye başlıyor. Dinleyicimiz mektubunda ~~söylendiği~~ şunları yazıyor:

8 --- ~~Ex~~ Referanduma az bir zaman kala saflar belirginleşiyor. Bu konuda gerek sağ kesimde gerek sol kesimde değişik görüşler bulunmaktadır.

Solun belirli kesimi eski alışkanlıklarını sürdürmektedir. Sermayenin temsilgisi Özal iktidarının yaptığı şey, 1982 anayasasını yeniden oylamaktır. Halk kesimine eski ~~halk~~ burjuva liderleri siyaset yapsın mı yapmasın mı şeklinde yutturmaca yolunu seçmektedir. halkımız yüzü açığa çıkmış halk düşmanı ANAP'ın iktidarının oyununa gelmemelidir. Bırakalım "düzen partileri" kendi aralarında hesaplaşsın gibi düşüncelerin yanı sıra, sandık başına gitmemek, boş oy kullanmak veya gidilmesi halinde hayır ~~ay~~ oy kullanmak solun belirli kesiminde, ^{yer yer} ~~egemen~~ ^{var} olan düşüncelerdir.

Buna karşın sorunu sadece evet veya hayır gibi mekanik bir yaklaşımda görmeyen, referandumu demokrasi mücadelesinin bir parçası olarak görüp evet oyununun ^{durumunda} ~~başarısı~~ karşısında halkın demokrasi ~~mücadelesinde~~ ^{mücadelesinde} başka taleplerinin de olacağını ve ~~halkın Özal ve Evren cuntasına karşı bir örgütlenmesi de olacağını~~

olabileceğini savunan demokrat ~~veya~~, ilerici kişilerin sayısı daha da önem taşımaktadır.

Niçin evet demeliyiz?

Öncelikle şunu ~~ki~~ belirtelim ki, sorun sadece eski siyasilerin özgürlüğe kavuşması sorunu değildir. Sorunu bu şekilde ele almak olayları ve gerçekleri dar kalıplar içine sığdırmak olur.

"İlindiği gibi Evren-Özal cuntasına karşı tüm demokrasi güçlerinin içinde yer alacağı bir ^{birlik} cephe kurma ~~xx~~ zorunluluğu vardır. Bu referandum, bu ^{467/evli bir} ~~cephe~~ ^{birlik} için bir ön adım olabilir. Özal'ın her türlü olanağını kullanarak hayır kampanyası yürüttüğü bilinmektedir. Buna rağmen evet oylarının başarısı karşısında bir tekat yemiş olacaktır. Bununla kalınmayacaktır.

Eski siyasilere özgürlüğün ardından, her türlü düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü ~~ya~~ yekeden 141, 142, 163. maddelerin kaldırılması mücadelesi gelecektir.

Faşist Musselinin dönemindeki ceza yasasına rahmet ekutacak Türk Ceza yasasının değiştirilmesine ilişkin mücadele gelecektir.

Eski siyasilere verilen özgürlüğün yanı sıra, ^{genel affın silinmesi} politik göçmenlerin ^{retkili sonuçlarının kaldırılacak her kesim özgürce} yurda dönmesi ve politika yapması mücadelesi gelecektir.

Disk'in açılması ve gasbedilen malların iadesi mücadelesi gelecektir.

1402'liklerin işlerine dönmeleri ve her türlü özlük haklarının iadesi ile verilmeyen maaşlarının alınması gündeme gelecektir.

Bir insanlık ~~suçu~~ suçu olarak bilinen ve Evren Özal iktidarı ile kurumlaşan işkenceye karşı mücadele gündeme gelecektir.

Çalışan emekçilerin ölüme ve açlığa mahkum eden ve yine bir suç olan lokavtun kaldırılması mücadelesi gündeme gelecektir.

Dahası Özal ve Evren cuntasına ^{in özlü kurumlarına} karşı mücadele gündeme gelecektir. Bu mücadele içinde demokratik güçlerin birliği ve bu mücadele içinde deneyim kazanmaları özellikle üzerinde durulması i gereken bir konudur.

Her zaman ~~ki~~ olduğu ~~gibi~~ gibi devrimci mücadele karşısında tehlike olarak beliren sağ ve sol sapma yine gündemdedir.

Bırakalım düzen partileri kendi aralarında hesaplaşsın veya eski siyasilere verilen af halka ne getirecektir şeklindeki bir mantığa şiddetle karşı olmalıyız.

Örneğin biz 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasını istiyoruz. "atta bunu ~~ki~~ kendimiz için özellikle istiyoruz. Buna karşın ~~dinsel~~ dinsel inançlara ve örgütlenmesine yol veren 163. ~~maddenin~~ maddenin de kaldırılmasını da istiyoruz. Oysa ki biz hiç bir zaman 163. maddenin ^{bir} medet ummuyoruz. Ancak dürüst ve ~~namuslu~~ namuslu bir demokrat olmamız bunu gerektiriyor. Biz sol güçlerin referandum konusunda DYP ile aynı çizgide bulunmasını da acayip karşılamıyoruz. Çünkü Özal ve Evren ~~çantasına~~ çantasına karşı atılan her adım desteklenmelidir.

---D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Yonca Buluteğlu'nun mektubundan sonra programımıza biraz ara vererek hep birlikte bir türkü dinleyelim.

Mazik [D 126]

[Signature]

---D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Gürsel Güner'de mektubunda şunları yazıyor~~xx~~

--Anayasadaki geçici 4. madde için 6 Eylül'de referandum yapılacak. Bu kararı Evren-Özal rejimi aldı. Ancak aldırtan da başkaları. Ülkemizin sürüklendiği karanlıktan çıkıp ışığı aydınlığı görmesini isteyenler. 12 Eylül rejiminin ve rejime sahip çıkan ANAP hükümetinin gerçek yüzünün açığa çıkmasıyla, kitlelerin nasıl bir yıkım politikasıyla karşı karşıya kaldığını anlamasıyla süreç rejimin aleyhine işlemeye başladı. Durumu değerlendiren diktatörler ise, "nasıl yaparız da bir kaç yıl dayanıp dümenimizi yürütürüz" telaşına kapıldı. Bu aşamada referandum bir ~~xx~~ çözüm gözüktü Evren-Özal rejimine.

~~Görüşmelerimizden bir kısım~~

Referandum genelde demokratik bir kurum olma özelliğini gösterse de somut koşullar dikkate alındığında hiç de ~~demokratik~~ demokratik görünmüyor. TV, radyo tek yanlı olarak bir berazan gibi geçici 4. maddenin devamından yana olan diktatörlük yanlılarının propegandası için ~~etkili~~ ^{etkili} olacak... Tüm devlet olanakları, hayır eylarının daha çok çıkması için seferber edildi. ~~Sindixlanxibilixxi~~ Buna karşın tüm muhalefet güçleri çabalarını yoğunlaştırarak yasakların kalkması için çalışacaklar. Bizler, Türkiyeli komünistler neden referandumda e vet dedik ^{telev. Liyona} Bunun üzerinde biraz durmak istiyorum. Çünkü ~~ülkemi~~ ^{ülkemizde} bugünkü rejimin karanlığından kurtulmak isteyen politik güçlerin oluşturduğu yelpaze diktatörlüğe politik taraf oluşturan ANAP'tan daha geniştir. ~~On~~ Onların devlet olanakları TV'bi, radyosu varsa demokrasi isteyen yığınların da işbirliği ve içten ~~ix~~ tutumu var. DSP ve SHP'den, DYP ve RP'ne, Türk-İş'ten bütün sendikalara bir çok kitle ve meslek örgü-

tüne dek geniş güçler referandumda evet diyeceğini şimdiden açıklamıştır. ANAP'ın oylarının ülke düzeyinde % 30'larda seyrettiği biliniyor. Yasakların kalkmasından yana olan politik güçlerin oyları ise % 60'lardadır. Diktatörlük şu ya da bu biçimde referandumdan kazançlı çıkabilir. Örneğin Türkeş gibi faşist bir caninin yaşağının, kalkması da Ecevit, Demirel ve Erbakan'la birlikte oylanacak. Bu durum yığınların kafasını bulandırabiliyor. Ya da diktatörlük Ecevit ve Demirel'i denediniz propogandası ile yığınları etkileyemiyor, etkilemeye çalışıyor. Demokrasi güçleri bulanıklığın aşılması yönünde gidebilmeli, aldatmacaların içyüzünü açıklayabilmelidir. Bu durumda ~~her~~ oy kullanacak olan seçmenlere demokrasiye evet anlamında evet demelerini salık vermeliyiz. Söz konusu ~~evet~~ "evet" in 4 kişiyi enaylamak kaygısıyla verilmiş olmayacağını vurgulamalıyız.

Evet'lerin kazanmasının olanakları ~~yük~~ yüksektir. O halde sorun, geçici 4. madde yanında ve daha sonra da başka ~~yasakların~~ başka yasakların kaldırılması yönünde şimdiden tavır almaktır. DİSK'in açılması vb. istemler etkin biçimde öne sürülmelidir.

Bu arada komünist~~ler~~ ve öteki devrimci sol güçler olarak Demirel ve Ecevit'e sorabilmeliyiz. "biz demokrat bir çıkışla sizin üzerinizdeki yasağın kaldırılması için aktif tavır ~~alın~~ koyuyor, yığınları söz konusu yasakları kaldırmaya çağırıyoruz. Siz de döneminizdeki ~~ana-yasayı ona dayanakak elde edilen kazanımları ve kurumlar üzerindeki~~ *fin Delis* yasakların kalkması için yönünde aktif tavar alacak mısınız?

Referandum faşizme karşı en geniş güçler açısından ciddi bir sınav olacaktır. Sandığa gidilirken bilinmeli ki, "evet" lerin kazanması halinde diktatörlüğün kan kaybetmesi hızlanacak, "hayır"lar kazandığı takdirde de ülkemiz ve emekçi yığınlar ~~üzerindeki~~ uzun yıllar sürecek

